Gemeente
Giessenlanden 

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Giessenlanden.

Nr. 82911
22 juni
2016

Vaststelling Beleidslijn heling voor handelaren in ongeregelde en gebruikte goederen

De burgemeester (wnd.) van de gemeente Giessenlanden;

Gelezen het voorstel van 31 mei 2016;

Gelet op de artikelen 2:67 APV gemeente Giessenlanden, artikel 437 lid 1 Wetboek van Strafrecht en artikel 2 lid 2 Uitvoeringsbesluit ter uitvoering van artikel 437 eerste lid, Wetboek van Strafrecht;

Besluit vast te stellen:

'Beleidslijn heling voor handelaren in ongeregelde en gebruikte goederen'

Deze beleidslijn heling heeft betrekking op:

Opkopers en handelaren in gebruikte en ongeregelde goederen (platina, goud, zilver, edelstenen, (merk)kleding, parfums, uurwerken, kunstvoorwerpen, auto's, motorfietsen, bromfietsen, fietsen, metalen w.o koper, legeringen en metalloïden, film, radio- en videoapparatuur, apparatuur voor automatische registratie) etc. evenals handelaren in antiek- en curiosa.

Ongeregelde goederen zijn goederen die niet tot de algemeen gangbare goederen kunnen worden gerekend. Dit wegens hun aard of uitvoering, hun herkomst of de staat waarin ze verkeren. Bij dit soort goederen bestaat de kans dat zij afkomstig zijn van een misdrijf.

Inleiding

Binnen de Politieregio Rotterdam is de aanpak woninginbraken binnen de regio een van de speerpunten. Gemeenten en politie voeren dan ook tal van preventieve en repressieve maatregelen uit om het aantal woninginbraken terug te dringen. Een integrale aanpak van heling is hierbij onmisbaar. Een integrale aanpak van heling is hierbij onmisbaar, waarbij wordt samengewerkt tussen politie en gemeenten, maar de regie voor de opsporing in handen van de politie is. Daarnaast hebben gemeenten een taak op basis van hun verantwoordelijkheid op het gebied van Veilig Wonen als regisseur van lokaal veiligheidsbeleid en op basis van wettelijke taken met betrekking tot het controleren van de opkoopregister ter voorkoming van heling.

Uit het oogpunt van misdaadbestrijding is de aanpak van handel in goederen afkomstig van een misdrijf en hieraan gerelateerde strafbare feiten (hierna: heling) van groot belang. De gelegenheid tot het verhandelen van goederen die afkomstig zijn van een misdrijf stimuleert namelijk dit soort misdaadvormen, aangezien de hiermee verworven goederen snel via handelaren kunnen worden omgezet in geld. Opkopers en handelaren die handelen in ongeregelde en gebruikte goederen (hierna: handelaren) vormen daarmee vanzelfsprekend een aantrekkelijke afzetmarkt.

Op basis van de wet- en regelgeving is een passend bestuurlijk handhavingsmodel opgesteld. Naast het strafrecht biedt hiermee ook het bestuursrecht mogelijkheden om heling een halt toe te roepen.

Hiermee wordt de afzetmarkt voor goederen die afkomstig zijn van een misdrijf (hierna: gestolen goederen) verkleind. Dader- en gelegenheidsstructuren ten aanzien van High Impact Crime en ondermijnende criminaliteit worden bestreden met als uiteindelijk doel om hiermee de openbare orde en het woon- en leefklimaat in Giessenlanden te beschermen.

Wettelijk kader

De wet- en regelgeving schrijft handelaren bepaalde verplichtingen voor bij de uitvoering van hun beroep. Het Wetboek van Strafrecht (hierna: WvSR) beperkt zich voornamelijk tot strafbare feiten die samenhangen met de inkoop van goederen. Regelgeving in de APV richt zich op de verkoop van goederen en de verplichtingen die een handelaar heeft ten aanzien van een meldingsplicht (voorschriften als bedoeld in het WvSR (artikel 437 ter, eerste lid; inkoopregister) behorend bij de uitoefening van het beroep als handelaar. Tezamen doet deze wet- en regelgeving een beroep op de handelaar om te allen tijde een actieve rol te vervullen in het voorkomen van handel in gestolen goederen, het opsporingsonderzoek

van de politie naar deze goederen te ondersteunen en levert het een bijdrage aan het teruggeven van deze goederen aan de rechtmatige eigenaar. Het niet of onvolledig nakomen van bovenstaande wet- en regelgeving is een strafbaar feit.

Daarnaast staat in de artikelen 416, 417 en 417 bis WvSR een aantal strafbare feiten beschreven dat samenhangt met de handel in goederen. Het verschil met bovenstaande strafbare feiten is dat de handelaar zich hier zelf schuldig maakt aan het plegen van een misdrijf, namelijk heling.

Handhavingsgebieden

De handelaar is verplicht te voldoen aan de wettelijke voorschriften. Ter handhaving zal worden gefocust op een aantal gebieden worden gefocust, waaronder de zogenaamde High Impact Crimes gebieden. Hoewel fietsendiefstal officieel niet tot de High Impact Crimes behoort, zal daarnaast in verband met de hoge diefstalaantallen binnen deze branche, bij handhaving ook worden gefocust op de fietsenbranche.

Handhaving betreft derhalve de branches:

- Juweliers
- Metaalhandel
- Fietsenhandel

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen ideële organisaties en niet ideële organisaties.

Een ideële (kringloop)winkel wordt enkel verplicht tot het registreren van unieke, te weten een beperkt aantal bijzondere, binnenkomende goederen.

Een commerciële kringloopwinkel wordt wel verplicht tot registreren van alle binnenkomende goederen. Indien noodzakelijk kan deze regel op de specifieke situatie aangepast worden.

Daarnaast zal bij branches met een laag risico wel gecontroleerd worden, maar zal één á twee keer per jaar voldoende zijn.

Bevoegdheden burgemeester

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente Giessenlanden. Deze verantwoordelijkheid en de daarbij horende bevoegdheden zijn vastgelegd in de Gemeentewet. De burgemeester beschikt over een scala aan bestuurlijke middelen om de openbare orde en veiligheid te beschermen.

Tweesporenbeleid

Het kan zijn dat een constatering of overtreding maakt dat zowel op basis van strafrecht als op basis van bestuursrecht een sanctie of maatregel wordt getroffen.

Strafrecht is punitief: op een overtreding van een wetsartikel volgt als straf een sanctie. Een bestuursrechtelijke maatregel die de burgemeester treft is meestal een reparatoire maatregel welke als doel heeft de aangetaste openbare orde en veiligheid te herstellen, dan wel te voorkomen dat deze (verder) wordt verstoord. Bestuursrecht en strafrecht kunnen dus naast elkaar worden toegepast. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren bij de constateringen van de toezichthouder en de daarop volgende bestuurlijke rapportage, dan kan de burgemeester besluiten dat er sprake is van een aantasting van de openbare orde en een maatregel treffen. De overtreding kan daarnaast in de strafrechtprocedure leiden tot een strafrechtelijke sanctie.

Zorgvuldigheid

Voorafgaand aan een besluit van de burgemeester tot het nemen van een eventuele maatregel worden de handelaar en overige belanghebbenden uitgenodigd voor een zienswijzengesprek. Uiterlijk twee weken voor aanvang van het zienswijzengesprek ontvangt de handelaar een schriftelijke uitnodiging. Tijdens het zienswijzengesprek wordt de handelaar in de gelegenheid gesteld zijn of haar zienswijze te geven over het voorliggende dossier. De handelaar kan zich laten vertegenwoordigen door een gemachtigde. Van het zienswijzengesprek wordt een verslag opgemaakt dat als bijlage van het besluit zal worden toegezonden.

De handelaar kan zijn zienswijzen ook schriftelijk indienen. Dit moet gebeuren binnen 14 dagen na ontvangst van de schriftelijke uitnodiging. De schriftelijke zienswijzen geeft aan dat de handelaar geen gebruik wenst te maken van het mondelinge zienswijzengesprek.

Na dit zienswijzengesprek worden alle feiten en omstandigheden afgewogen ten opzichte van de wet- en regelgeving en het bestuurlijke handhavingsarrangement (zie onder). Vervolgens neemt de burgemeester een beslissing. Het besluit wordt bekend gemaakt aan de handelaar, de handhavingspartners en eventuele andere belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld de pandeigenaar. Indien de handelaar of een andere belanghebbende zich niet kan verenigen met het besluit van de burgemeester dan kan hiertegen bezwaar worden gemaakt.

Afwijkingsbevoegdheid

De burgemeester heeft bij zijn besluitvorming over een te treffen maatregel een inherente afwijkingsbevoegdheid. De stappen in het handhavingsarrangement gelden daarbij als uitgangspunt. Als de feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven dan kan de burgemeester afwijken van deze uitgangspunten. Zo kan bijvoorbeeld worden besloten om een stap over te slaan en meteen een maatregel te treffen en niet eerst te waarschuwen. In aanvulling op het handhavingsarrangement is aangegeven welke feiten en omstandigheden (niet limitatief) aanleiding kunnen zijn om tot verzwaring over te gaan.

Handhavingsarrangement

Overtreding	Eerste constatering	Tweede constatering	Derde constatering	Vierde constatering
Niet voldoen aan voorschriften van artikel 2:67 en 2:68 APV	Waarschuwing	Waarschuwing	Sluiting 2 weken	Last onder bestuursdwang (bijv. sluiting of op een andere wijze beëindigen overtreding)
Het verwerven van een goed van een minderjarige	Waarschuwing	Waarschuwing	Sluiting 2 weken	Last onder bestuursdwang (bijv. sluiting of op een andere wijze beëindigen overtreding)
Niet voldoen aan voorschriften van het in bewaring houden van een goed	Waarschuwing	Sluiting 2 weken	Sluiting 1 maand	Last onder bestuursdwang (bijv. sluiting of op een andere wijze beëindigen overtreding)
Nalaten medewerking te verlenen aan de toezichthouder bij de controle van het in-en/of verkoopregister	Waarschuwing	Sluiting 2 weken	Sluiting 1 maand	Last onder bestuursdwang (bijv. sluiting of op een andere wijze beëindigen overtreding)
Niet of niet correct bijhouden van een gewaarmerkt in- en/of verkoopregister (waaronder identificatieplicht)	Waarschuwing	Sluiting 2 weken	Sluiting 1 maand	Last onder bestuursdwang (bijv. sluiting of op een andere wijze beëindigen overtreding)
Heling	Sluiting 1 maand	Sluiting 3 maanden	Sluiting 6 maanden.	Last onder bestuursdwang (bijv. sluiting of op een andere wijze beëindigen overtreding)

Verzwaring (niet limitatief)

- Meerdere overtredingen uit het handhavingsarrangement
- Meerdere/zwaardere strafbare feiten
- Het voorhanden hebben van een goed afkomstig van een misdrijf
- Omvang en eventuele gevolgen van de overtreding
- Vermoedens van verwijtbaar gedrag van de handelaar.

Toelichting

Wanneer de toezichthouder constateert dat de handelaar een of meerdere overtredingen uit het handhavingsarrangement begaat kan dit leiden tot een waarschuwing of het tijdelijk sluiten van zijn/haar pand. Met deze sluiting wordt getracht de aanzuigende werking op het aanbieden van gestolen goederen te doen stoppen, dan wel in de toekomst te voorkomen. Hiermee wordt de keten van het plegen van een misdrijf, het (door)verkopen van de buitgemaakte goederen en daarmee de stimulans tot het plegen van dergelijke misdrijven doorbroken. De ondernemer krijgt tijdens de sluiting tevens de gelegenheid zich te beraden op zijn bedrijfsvoering en maatregelen te nemen om herhaling te voorkomen. Het verband tussen de naleving van de wet- en regelgeving en het beschermen van de openbare orde komt daarmee in het handhavingsarrangement tot uiting. Naast overtredingen die zijn beschreven in de APV is ook een aantal overtredingen in het arrangement opgenomen dat staat beschreven in het Wetboek van

Strafrecht en dat eenzelfde effect heeft op het faciliteren van dergelijke misdrijven. Deze overtredingen worden hieronder nader toegelicht.

Het verwerven van een goed van een minderjarige

Ook minderjarigen (<18 jaar) maken zich schuldig aan misdrijven waarbij goederen worden buitgemaakt en/of verworven. Hoewel de jeugdcriminaliteit afneemt, blijkt uit cijfers van het Jeugd Preventie Team dat er sprake is van een toename van het aantal jongeren onder de 12 jaar dat in aanraking is geweest met de politie. Met name kwetsbare jongeren zijn vatbaar voor beïnvloeding tot gebruik voor criminele doelen. Om voor deze groep barrières op te werpen tegen het plegen van High Impact Crime, de afzetmarkt voor de buitgemaakte goederen te verkleinen en daarmee succesbeleving met het plegen van misdrijven een halt toe te roepen is het inkopen van goederen van minderjarigen wettelijk niet toegestaan en tevens opgenomen in het arrangement.

Niet goed bijhouden opkoopregister (waaronder identificatieplicht)

Een belangrijke voorzorgsmaatregel die een handelaar kan nemen ter voorkoming van handel in gestolen goederen is het op juiste wijze registreren van goederen die de handelaar verkrijgt en verkoopt. Dit begint met de registratie in het inkoopregister bij het verkrijgen van het goed. Het op juiste wijze registreren maakt dat de aangeboden goederen en deze goederen aanbieden traceerbaar zijn voor de politie. Hiermee draagt de handelaar bij aan het opsporingsonderzoek van de politie, werpt de handelaar een barrière op voor (potentiele) delictplegers en draagt de handelaar daarmee in zijn algemeenheid bij aan de aanpak van High Impact Crime.

Heling

De beschreven overtredingen in het handhavingsarrangement dienen ter voorkoming van de handel in gestolen goederen. Bij heling, of wanneer het aannemelijk is dat de handelaar zich schuldig maakt aan heling, is sprake van een (vermoedelijk) misdrijf, waarmee de handelaar direct bijdraagt aan de handel in dit soort goederen. De handelaar stimuleert daarmee direct de hieraan voorafgaande misdrijven.

Belangenafweging

De burgemeester weegt in zijn besluitvorming over het treffen van een bestuurlijke maatregel het belang van de ondernemer en overige belanghebbenden af tegen dat van de openbare orde. De openbare orde weegt daarbij zwaar. De openbare orde kan in bepaalde gevallen zijn aangetast zonder dat direct sprake is van een overtreding door de handelaar. Naast de naleving van de geldende wet- en regelgeving kijkt de burgemeester dus ook naar de invloed van de onderneming op haar omgeving. Een handelaar heeft in die zin een zogenaamde ‘risicoaansprakelijkheid’. Bijvoorbeeld wanneer de onderneming als (bekende) afzetmarkt dient voor gestolen goederen. Het soort, de hoeveelheid en/of locatie van de aangetroffen gestolen goederen, net als de frequentie waarmee dit soort goederen wordt aangetroffen spelen hierin voor de mate van aantasting van de openbare orde een belangrijke rol. Daarnaast wordt in de afweging ook meegenomen op welke wijze de inkoper aantoonbaar invulling geeft aan zijn ‘onderzoeksplicht’ voorafgaande aan de inkoop van de goederen. Oftewel welke voorzorgsmaatregelen neemt een handelaar om te voorkomen dat gestolen goederen worden ingekocht. Van de handelaar mag worden verwacht dat deze de handelsmarkt in de betreffende goederen goed kent. Van een handelaar mag tevens worden verwacht dat deze zich bewust is van het feit dat de handel in ongeregelde en gebruikte goederen verantwoordelijkheden met zich mee brengt ten aanzien van het voorkomen van handel in gestolen goederen.

Geldigheidstermijn overtreding

Voor het handhavingsarrangement geldt dat een volgende stap wordt gezet in het arrangement wanneer binnen een jaar na een vorige constatering en/of overtreding (hierna: overtreding) opnieuw een overtreding plaatsvindt. Een overtreding blijft vijf jaar meetellen. Vindt een overtreding binnen vijf jaar na de vorige overtreding plaats, maar is de vorige keer langer dan een jaar geleden, dan wordt de handhavingsstap herhaald.

Aldus besloten door de burgemeester van de gemeente Giessenlanden op 16 juni 2016.

ir. W.E. ten Kate
Burgemeester (wnd.)